

Posudek vedoucího diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Bc. Eva Matoušková

Název práce: **Jedinec s diagnózou Aspergerův syndrom a jeho vzdělávání**

Vedoucí práce: Mgr. Martina Švandová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Tereza Komárková, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 70

Počet stránek příloh: 26

Počet titulů v seznamu literatury: 50 včetně internetových zdrojů a legislativních dokumentů

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

X			
---	--	--	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

X			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

X			
---	--	--	--

Využití nevýzkumných praktických zkušeností

	X		
--	---	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

X			
---	--	--	--

Vyváženost a logická souvislost teoretické a praktické části

X			
---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce:

Diplomová práce E. Matouškové je čtivým příspěvkem k tématu vzdělávání dětí s poruchami autistického spektra. Cílem autorky bylo zjistit míru teoretické připravenosti pedagogů na práci s dětmi s Aspergerovým syndromem a dále se zamyslet nad možnostmi inkluze žáků s Aspergerovým syndromem, a to zejména co se týče vyučovacích metod nebo organizačních možností. K tomu zacílila studium literatury i následný výzkum.

V teoretické části vysvětlila základní pojmy, uvedla oblasti psychiky, jež Aspergerův syndrom ovlivňuje, zamýšlela se nad organizací výuky ve třídách s dětmi s touto diagnózou.

V praktické části autorka uvedla závěry kvantitativního výzkumu, v němž se snažila najít odpověď na otázku, zda mají pedagogové potřebné znalosti o Aspergerově syndromu. Empirické šetření založila dotazníkovém šetření se 72 respondenty – učiteli v základních školách v Praze. Množství získaných dat pak jednoduchým způsobem zpracovala do tabulek absolutních a relativních četností odpovědí. Závěry šetření přinesly zjištění, že na některé otázky týkající se vědomostí o projevech Aspergerova syndromu, informací o možných podpůrných opatřeních a znalostí organizací zabývajících se poruchami autistického spektra učitelé často nedokázali odpovědět, tedy že jejich teoretická připravenost není dostatečná.

Cennou třetí částí textu je kazuistická část, kde je zpracováno pozorování hodin ve dvou třídách, kde se vzdělává žák s Aspergerovým syndromem – kazuistiky jsou popsány všímavě, s důrazem na využití různých metod ke kompenzaci vzdělávacích obtíží těchto žáků.

Na předložené práci oceňuji:

1. Získání poměrně velkého vzorku zkoumaných osob ke spolupráci.
2. Snahu o získání informací z pedagogických fakult, zda a v jaké míře jsou v předmětech speciální pedagogiky zařazena témata týkající se Aspergerova syndromu.
3. Poměrně zajímavé výzkumné zjištění, že povědomí učitelů o uvedené, v populaci stále čteněji diagnostikované diagnóze je i přes množství možností doplňujícího vzdělávání pedagogů stále nízké.
4. V teoretické části autorka do značné míry navazuje na své zpracování tématu Aspergerova syndromu, jemuž se věnovala i v bakalářské práci. To textu neuškodilo a nakonec i prospělo – je zřejmá pečlivost zpracování a důkladnost popisu všech relevantních aspektů spojených s diagnózou. Avšak vzhledem k tomu, že od dokončení bakalářské práce došlo k zásadním legislativním změnám týkajícím se inkluze žáků s poruchami autistického spektra a též změnám terminologickým, musela se autorka v textu s těmito změnami vypořádat a zachytit je. To se jí do velké míry podařilo.

K textu mám tyto připomínky:

1. Kvantitativní výstupy jsou v práci uvedeny v podobě absolutních a relativních četností. Práci (zejména pokud se podařilo sebrat poměrně velké množství dat) by prospělo statistické zpracování.
2. Jazyková úroveň práce je solidní, avšak text by si zasloužil poctivější korekturu (interpunkce, v narázech stylistika).
3. Při psaní odborných textů na téma tak obtížně diagnostikovatelné poruchy, jakou Aspergerův syndrom je, doporučuji autorce vyvarovat se zobecňujících popisů. A to nejen v empirické části (což udělala), ale též v teoretické části (např. str. 12: „...odlišného chování si jako první všimnou rodiče...“) – podobná tvrzení platí většinou nebo obvykle, ale zdaleka ne vždy.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Kromě reakcí na výše uvedené připomínky navrhuji pro diskusi tuto otázku:

Co považujete za výzkumně nejvyužitelnější zjištění vašeho výzkumu a pozorování ve třídách – kdybyste měla tu možnost, jakým směrem byste výzkum dále směřovala?

Doporučení k obhajobě: práci doporučuji k obhajobě

Navrhovaná klasifikace: výborně

Datum, podpis:

26.8.2018

Martina Švandová